

сучасними учасниками відносин, так і між поколіннями. Право наділене властивістю акумулювати і транспортувати в часі нормативний досвід цивілізації, прикладом чого слугує історія трансформації римського права та його вплив на становлення романо-германської правової системи.

Трансляція правових норм в суспільстві здійснюється визначеними інституціями, які зберігають існуючу правову інформацію та вдосконалюють її відповідно до вимог сучасного рівня розвитку цивілізації. Отже, дослідження значення комунікативної функції права дає можливість повніше і ґрунтовніше зрозуміти сутність цієї функції, визначити її місце у загально-соціальній системі, розкрити її значення в активізації впливу права на регуляцію суспільних відносин.

Література:

1. *Тлумачний словник української мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eslovnik.com/>*

Кононець Марія (Київ, Україна)

УПРАВЛІНСЬКА КУЛЬТУРА ЯК ПРОЦЕС, РЕЗУЛЬТАТ І НОВЕ СОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

В основі дослідження – концептуалізація методологічних засад, що дозволяють проникнути у таке складне явище, як управлінська культура, що оновлюються в епоху інформаційного суспільства, розробка напрямів удосконалення викладання управлінських наук в умовах переходу до нового технологічного укладу [1].

Управлінська культура як сфера культури (всього, що створено людиною) характеризується наступними особливостями: 1) на відміну від техніки носить ідеальний характер; 2) її метою є процес освоєння світу через посередництво виробленням істинного знання і способу культуротворчості; 3) конструювання різних фрагментів освітньої-культурної та наукової діяльності [2].

Управлінська культура викликана соціокультурною та соціоекономічною динамікою суспільства в умовах принципово нових викликів глобального характеру. Це викликано також зростаючою уразливістю «суспільства ризику», природа якого має надзвичайно складний характер, тому що основна маса населення живе в «суспільстві незнання» [3]. Соціальна уразливість не може бути чітко обмежена у просторі і часі, а звідси – потрібне культивування нового знання про складний соціум, враховуючи соціальні рамки уразливості, які починають ускладнюватися і потребують нового знання про управлінську освіту і культуру, потребують нового управлінського мислення і теоретизування. Головна причина аналізу нових проблем складності інформаційного суспільства та доби глобалізації в тому, що управлінці не

Секція 3. Напрями удосконалення освітнянської парадигми становлення і розвитку інформаційного суспільства як основи забезпечення сталого розвитку суспільства і держави

повинні керуватися позитивістським мисленням, яке зменшує роль ціннісних, комунікативних, гуманних, міждіалогових відносин, що є в основі нової управлінської культури, а також новий підхід до інформаційного соціуму як соціуму великої складності, до аналізу природи якого потрібні нові методологічні прийоми і підходи [4].

Вихід з кризи неможливий без вирішення проблем складного соціуму, в основі якого інформаційна природа, що переходить на нову траєкторію розвитку, орієнтованого на виробництво гуманних соціальних практик і технологій. Вирішення цих проблеми можливе завдяки мережевій взаємодії представників соціальних, природничих та гуманітарних наук, перевідкриття знання про людину і для людини, що направлене на здійснення модернізації (трансформації) сучасного суспільства.

Найважливіші атрибути управлінської культури, направленої на аналіз складної саморегульованої системи, - це самоорганізація та рефлексивність. Це якісно прискорює процес розвитку і трансформації соціуму за рахунок включення в нього інтенціональних, так і непередбачуваних наслідків, всього того, що прискорює уразливість життєдіяльності індивідів у складному соціумі. Проте сама складність уразливості не означає, що на ці процеси неможливо впливати і ними управляти. Для цього в рефлексивних структурах, що діють в умовах інформаційного суспільства, повинен діяти і рефлексивний індивід з високою управлінською культурою [5].

Соціум розвивався завжди, проте сьогодні ми маємо справу з складним соціумом та його швидким становленням, в основі якого «суспільство в дії», що переживає супутні йому соціальні та культурні травми в результаті деструктивних взаємодій [6].

Життєдіяльність в умовах складного соціуму витребувала новий соціальний порядок нової якості. Порядок і хаос – це певний стан балансу, у якому компоненти не зникли повністю в анархії, а являють собою таку рівновагу, що представляє новий погляд на природу соціального порядку, та фактори, що його утворюють. Ще Т.Парсонс говорив, що теорія порядку функціонування соціальних систем є еталоном, ієрархія цінностей і норм якого пронизує всі рівні суспільства, що задіяла механізми, які у випадку тих чи інших девіацій відновлюють соціальну рівновагу [7].

Тепер ситуація змінюється: по мірі складності соціуму зусилля щодо відновлення соціального порядку завжди породжують подальші непередбачувані наслідки, які відсувають суспільство від його упорядкованого стану (Уррі). Соціальний порядок в одній країні завжди залежить від складних зв'язків з емерджентними транснаціональними відносинами. Відносини між змінними можуть бути нелінійними, тому одна причина може привести до різних наслідків у різних обставинах [8]. Мінімізувати травми турбулентності можливо завдяки управлінській культурі (управлінському впливові), завдяки відповідності між організацією та рефлексією і самоорганізацією. У складному

соціумі порядок забезпечується відносно малими зусиллями професійних акторів і за рахунок загальної гуманізації людських відносин, збільшення креативного та інтелектуального людського капіталу. Соціум нової складності інформаційного суспільства та доби глобалізації – це нові швидкості соціальних змін. Виділимо три фактори швидкості щодо впливу на якість соціуму: 1) ми прийшли до межі власне людських можливостей рефлексії швидкоплинних подій, щоб приймати адекватні рішення з гуманними цілями і засобами; 2) в одному суспільстві живуть люди, що існують в різних темпосвітах (ефект дисхронозу); 3) вплив факторів швидкості на соціальне життя, включаючи технологічні зміни, пов'язані з Інтернет, телекомунікаціями, інформаційно-комунікативними технологіями [9].

Наукова новизна дослідження – в застосуванні конструктивної методології, яка свідчить про те, що управлінські науки – це науки праксеологічної спрямованості. Висновок – управлінську освіту слід розглядати як процес, результат і соціальне явище. Головна задача управлінських наук – прогностична, яка досліджує закономірності об'єктивної реальності, направленої на те, щоб нарощувати інформаційний, виробничий, організаційний потенціал, необхідний для вирішення проблем сучасного суспільства та підвищення динамічного розвитку держави і суспільства.

Література:

1. Андрущенко В.П. Інформаційний вимір сучасної освіти / В.Андрущенко, О.Кивлюк, О.Скубашевська. – К.: «МП Леся», 2017. – 596 с.
2. Вашкевич В. М. Історична еволюція наукової картини світу [Текст] / В. М. Вашкевич // Гілея : науковий вісник : зб. наук. праць. – К. : Вид-во УАН ТОВ «НВП» «ВІР», 2016. – Вип. 109. – С.133-139.
3. Воронкова В.Г. Формирование нового мировоззрения, нового человека, нового общества будущего : [Монография] / В. Г. Воронкова / Кого и как воспитывать в подрастающих поколениях // Под ред. О. А. Базалука. – К. : Издательский дом «Скиф». – 2012. – Т.2. – С.134-152.
4. Воронкова В.Г. Інтернет як глобальна тенденція розвитку інформаційного суспільства / В.Г.Воронкова // Гілея : науковий вісник : збірник наукових праць / гол. ред.. проф. В. М. Вашкевич. – К. : «Видавництво «Гілея», 2015. – Вип.93.
5. Кивлюк О. П. Освітня культура інформаційного суспільства в контексті глобалізаційної реальності / О. П. Кивлюк // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії : [зб.наук.пр.]. – Запоріжжя : Вид-во ЗДІА, 2016. – Вип. 67. – С.225 – 232.
6. Найдьонов О.Г. Ціннісно-сміслові горизонти культурно-освітнього простору мережевого суспільства: монографія / О.Г.Найдьонов // Херсон: ПП Вишемирський В.С., 2017. – 368 с.
7. Пригожин И. Р. Порядок из хаоса: новый диалог человека с природой / Илья Пригожин, Изабель Стингерс; общ. ред. и послесл. В. И. Аршинова, Ю. Л. Климонтовича, Ю. В. Сачкова. Изд. 5 - е. – М. : КомКнига, 2005. – 432 с.
8. Пунченко О. П., Лазаревич А.А. Информатизация как засіб репрезентации інформаційних ресурсів суспільства / О. П. Пунченко, А. А. Лазаревич // Гуманітарний вісник

Секція 3. Напрями удосконалення освітнянської парадигми становлення і розвитку інформаційного суспільства як основи забезпечення сталого розвитку суспільства і держави

Запорізької державної інженерної академії : [зб. наук. пр.]. – Запоріжжя : Вид-во ЗДІА, 2015. – Вип.63. – С.21-30.

9. Соснін О. В. *Сучасні міжнародні системи та глобальний розвиток (соціально-політичні, соціально-економічні та соціально-антропологічні виміри) : Навчальний посібник / О. В. Соснін, В. Г. Воронкова, О. Є. Постол // Київ : Центр навчальної літератури, 2015. – 556 с.*

Куріс Ю.В. (Запоріжжя, Україна)
Тарасов В.К. (Запоріжжя, Україна)
Банах А.В. (Запоріжжя, Україна)

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ТРУДОВОЇ БЕЗПЕКИ НА ВИРОБНИЦТВІ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ: СОЦІАЛЬНО- ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ

Встановлено, що у процесі виконання трудових процесів немало роль знаходять особливості та властивості нервових випадків і свідомості. Направленість трудової діяльності працівника визначається не тільки величиною нервового та емоційного напруження, але й фізичним навантаженням, ритмом і властивістю роботи, її монотонності, аналізу інформації та об'єму сприймання. При цьому вивчаються обставини благоустрою робочого місця та відпочинку, ведення професійного добробуту, фахової орієнтації тощо. На особливості праці працюючого велику роль спричиняє її нервовий стан: наявність виробничих і внутрішніх нервових чинників, втома, захворювання, залежність від наркотичних засобів, алкоголю, нікотину, особливості психіки людини. При наявності небезпечних чинників (значне перевищення концентрацій шкідливих речовин більше 10-20 разів ПДК, високі температури і інфрачервоне випромінювання, рухомі деталі машин, вузькі і захаращені проходи, погане освітлення тощо) та пригніченому стані психіки людини можуть виникати нещасні випадки [4]. Психологічний аналіз трудової діяльності показує, що особливу роль грають емоції, які діляться на дві підгрупи. Перша, це емоції, що пов'язані з відношеннями у колективі. Для формування позитивних емоцій необхідно керівництву підприємства приділяти значну увагу підбору кадрів з використанням психологічних тестів, співбесід, дослідження характеристик людини. Друга підгрупа розглядає емоції, які виникають в процесі праці.

Аналіз виробничого травматизму показує, що основна причина травм і загибелі людей на робочих місцях – це поганий психічний стан працівників під час виконання трудових обов'язків. У таких випадках не допомагає ні інстинкт самозбереження, ні знання безпек виконуваної роботи. На це впливає також надмірна самовпевненість і переоцінка власних можливостей, які знижують увагу людини й призводять до нехтування правилами безпеки. Наприкінці